

Motion till riksdagen

1989/90:So468

av Ragnhild Pohanka och Anita Stenberg

(båda mp)

Ungdomsmottagningarna

I Sverige har vi nu ca 100 ungdomsmottagningar. Den första startades som försöksverksamhet av Borlänge kommun 1970. Den blev sedan permanent med i huvudsak landstinget som huvudman. Borlänges ungdomsmottagning har redan från starten haft en bred yrkesrepresentation – något som behövs för att den förebyggande vården ska fungera. Man har läkare, sjuksköterska, kurator, psykolog och barnmorska.

I oktober 1990, vid 20-årsjubileet, skall ungdomsmottagningen i Borlänge vara värd för den årliga nationella ungdomsmottagningskonferensen. Föreläsningar och seminarier med främst lokala kunskapspridare ska hållas. Deltagarantalet blir ca 275 st.

Dessa mottagningar har visat sig fylla ett mycket stort behov och har haft stor betydelse för att förebygga sjukdomar och problem av alla slag hos ungdomar i puberteten. Största delen av verksamheten har bestått av sex- och samlevnadsrådgivning. Styrkan med dessa mottagningar har dock varit att de arbetat med en helhetssyn, så att ungdomar av båda könen fått söka för alla typer av problem – fysiska och psykiska – stora och små. Man har alltid, vad än ungdomarna sökt för, tagit upp hela deras livssituation.

På grund av verksamhetens principer att ungdomarna själva måste söka, att de garanteras anonymitet och att de får hjälp omgående, har man lyckats nå så många. – Vid en genomgång har det visat sig att 65 % av flickorna och 15 % av pojkarna i olika årskullar någon gång besökt ungdomsmottagningarna. Ett bevis för att dessa mottagningar gjort nytta är att antalet tonårsgraviditeter och aborter minskade i Sverige under åren 1975–85, medan övriga nordiska länder och hela västvärlden hade en brant stegring. Det finns säkert flera förklaringar till detta, men en bidragande orsak var säkerligen att Sverige till skillnad från övriga länder hade ett väl utbyggt nät av ungdomsmottagningar.

Under de senaste åren har det nu åter blivit mycket stora problem med stor spridning av alla könssjukdomar och ett stigande antal aborter i alla åldrar. Dessa problem hör på många sätt ihop och måste mötas med att mycket större resurser satsas på sexinformation och preventivmedelsrådgivning. En speciellt viktig målgrupp är här tonåringarna.

Hemställan

Mot. 1989/90

So468

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om bredden av yrkesgrupper på ungdomsmottagningar,

2. att riksdagen anslår 5 milj. kr. i stimulansbidrag till ungdomsmottagningar med denna breda yrkesrepresentation.

Stockholm den 23 januari 1990

Ragnhild Pohanka (mp)

Anita Stenberg (mp)